

III.

Nagy-Magyarország dolgáról.

(De facto Ungariae Magnae).

Julianus domokos-rendi szerzetesnek a volgamelléki nagy-magyarországi útról szóló jelen tudósítás, melyet Rikárd szerzetes, hihetőleg a rend magyarországi előjárója, intézett a római udvarhoz, Rómában a vatikáni könyvtárban maradt fön, a Liber Censuum Camerae Apostolicae című kézírathoz mellékelve (445. lev.). Innen közlőtte azt legelsőben Dezsericzky kegyes-rendi szerzetes, ki annak ismeretéhez mint a rend Rómában lakó generalis assistense jutott (Josephi Innocentii Desericii de initiis ac majoribus Hungarorum. Tom. I., Budae 1748., 2r. 169—176. l.). Dezsericzky kiadásából közlőtte Fejér György, Codex Diplomaticus Hungariae. Tom. IV. Vol. I. 50—57. l. Harmadszor kiadta, mint a cím után meg van jegyezve, a vatikáni könyvtár említett XIII. századi codexéből, de valósággal, mint a Dezsericzky és Fejér kiadási hibáinak utánnomásából kitetszik, az ő régibb kiadásaikból, Endlicher, Rerum

Hungaricarum Monumenta Arpadiana. San-Galli, 1849., 8r. 248—254. l. Legújabbán pedig és minden kétségen feljül legnagyobb hűséggel, bár mint látni fogjuk, hibáktól szintén nem tökéletesen menten, valóban magából az eredetiből közlöttes Theiner, Vetera Monumenta Historica Hungariam sacra illustrantia című nagybecsű gyűjteményében. Tom. I. Romae 1859., 2r. 151—153. lap. Fordításomban valamint a régibb úgy e legutóbbi legjobb kiadást is folyvást szemem előtt tartottam.